

Surján Miklós (1933–2012)

Immár jó negyedéve annak, hogy eltemettük Surján Miklós címzetes igazgatót, a szeretetre és tiszteletre méltó embert, a kiváló könyvtárost, a helyismeret és helytörténet tudós kutatóját. Október 27-én nekem jutott az a megtisztelő, de nem könnyű feladat, hogy a Csorba Győző Megyei–Városi Könyvtár és az MKE területi szervezete nevében köszönjek el tőle a pécsi köztemető kápolnájában, amely szűknek bizonyult a hozzátartozók, a kollégák és barátok gyászában osztozni kívánók befogadására. Mint kuratóriumi elnökét gyászolja őt a Pro Pannonia Kiadói Alapítvány, s mint alapító tagját és monográfusát a Pécsi Kamarakórus.

Surján Miklós 2012. október 12-én fejezte be földi életét Pécs városában, ugyanott, ahol 1933. április 30-án megszületett. Ez évben töltötte volna be a 80. életévét. Nemcsak gyászt és pótolhatatlan űrt hagyott maga után, hanem igazi kincseket is, egy tehetséges és szorgalmas ember sokoldalú munkásságának eredményét. Munkájának elismerését a kitüntetések (Szocialista Kultúráért 1975, 1980, Szabó Ervin Emlékérem 1987, Közművelődésért Díj 1995) és a szakmai előmenetel állomásai jelzik (1956-tól feldolgozó könyvtáros, osztályvezető, 1979-től 1990-ig igazgató-helyettes, 1991-től 1994-ig igazgató a Csorba Győző Megyei Könyvtárban), és nem utolsósorban az általa jegyzett publikációk. 1995 végén, immáron nyugdíjasként, a helytörténeti osztály munkatársa lesz, s mondhatni, ekkor új alkotói korszak kezdődik az életében.

Az általa szerkesztett retrospektív bibliográfia, a *Baranya megye sajtóbibliográfiája, 1832–1984* már korábban, 1992-ben napvilágot látott a Baranya Megyei Könyvtár *Pannónia Könyvek* sorozatában, Horváth Eszter és Kerekes Imre közreműködésével. Az újabb munkálatok eredményeképpen előbb a *Ki kicsoda Baranya megye könyvtáraiban? című* hézagpótló kiadvány jelenik meg a szerkesztésében (Baranya Megyei Könyvtár, 2002), majd pedig a terjedelmével is tiszteletet parancsoló munka, a *Pécs bibliográfiája, 1960-2005* (Pécs Története Alapítvány, 2008). E nagy bibliográfiai vállalkozásban Kerekes Imre és Tengely Adrienn voltak a munkatársai. Boda Miklóssal, Kalányos Katalinnal és Tüskés Tiborral együtt részt vett *A könyv- és könyvtárkultúra ezer éve Baranyában* című tanulmánykötet (Csorba Győző Megyei Könyvtár, 2000) szerkesztésében is. Ötletadója és Szauer Dezsővel szerkesztője volt a nemzetközi hírű *Pécsi Kamarakórus* történetének 45. évét dokumentáló, helytörténeti vonatkozásban is jelentős kiadványnak (Nevelők Háza Kórusalapítvány, 2003).

Surján Miklós az ELTE bölcsészkarán előbb (1955-ben) könyvtár szakon diplomát szerez, ezt később (1958-ban) magyar szakos tanári diplomával is kiegészíti. 1955-ben a Somogy Megyei Könyvtár „gyakornok” munkatársa lesz, de 1956-

ban már a Baranya Megyei Könyvtárban dolgozik. Neve a '60-as évek végén szakmai körökben már ismerősen cseng megyehatáron túl is, kivált, hogy 1968-ban a KMK kiadványaként megjelenik a *Szakkatalógus szerkesztés csoportképzés alapján a közművelődési könyvtárakban* című munkája, amelynek Bereczky Lászlóné volt a társszerzője. 1975-ben a Felsőoktatási Pedagógiai Kutatóközpont adja közre eredetileg a Pécsi Tanárképző Főiskola levelező hallgatói számára készített segédletét, *Bevezetés a könyvtár és a szakirodalom használatába* címmel. Oktatott is könyvtári ismereteket a főiskolán, a Megyei Könyvtárban rendezett könyvtáros-asszisztensi tanfolyamokon pedig osztályozást, dokumentumismerttet, könyvtártant. Könyvtárszakmai írásainak a többségét országos és helyi szakfolyóiratokban publikálta. A bibliográfiai feldolgozás, az osztályozás, a repertorizálás és általában a helyismereti munka műhelyproblémáival foglalkozott a legszívesebben, de könyvtárigazgatóként érdeklődése a könyvtárfenntartás és a közkönyvtári feladatellátás általánosabb kérdéseire is kiterjedt. A könyvtárosság, a könyvtárosok szakmai érdekvédelmét is a szívügyének tekintette. Egyetemet végzett könyvtárosként elemi kötelességének tartotta, hogy résztvegyen a Magyar Könyvtárosok Egyesülete munkájában. Két cikluson át (1981–1989) elnöke volt az MKE Baranya megyei szervezetének.

Surján Miklós címzetes könyvtárigazgató, a szerető férj, három gyermek édesapja, öt unoka nagyapja meghalt. A családi értesítőn „végtelenített” Weöres Sándor-mondat vezet be a szomorú tényközlést:

*Mind elmegyünk, a ringatózó fák alól mind elmegyünk,
a párás ég alatt mind elindulunk a pusztaságon át
a száraz ég alá, ahányan így együtt vagyunk,
olyik még visszanez, a holdsugár a lábnyomunkba lép,
végül mind elmegyünk...*

(Bolero)

Boda Miklós